

Posudek oponenta magisterské diplomové práce

Autor práce: Bc. Matúš Guziar

Název práce: Moc a ideológia v diele Tibora Déryho

Rok: 2021

Oponent práce: PhDr. Jana Pátková, Ph.D.

1. Formulace cílů a jejich naplnění

Diplomová práce Matúše Guziara se soustřeďuje na detailní analýzu vybraných literárních textů Tibora Déryho, který je díky překladům do češtiny (snad) dostatečně známý i v českém prostředí. Respektive dané konstatování se týká zejména jeho prózy *Pomyslná reportáž o americkém pop-festivalu*. Autor práce se však zaměřuje na méně analyticky podchycené romány *Nedokončená věta* a *Odpověď*. Naštěstí autorovy interpretační postupy nejsou limitovány uzavíráním literárního textu do jakéhosi autonomního rámce. Autor se naopak snaží vytvářet rozmanité kontextové diskurzy, ve kterých se mu daří analyzované texty uchopovat z rozmanitých úhlů pohledu.

Již na první pohled je zřejmé, že jedním z podstatných kontextových diskurzů je kontext historický. V dobrém slova smyslu je právě tato rovina M. Guziarovi blízká, ale naštěstí není jediná. Nepřehlédnutelný je reprezentativně pojednaný teoreticko-metodologický úvod, který zabírá zhruba třetinu diplomové práce. Otázky kladené v souvislosti s novým historismem a filozofickými aspekty zkoumání moci a totalitní společnosti jsou pochopitelně v souvislosti s literárními texty Tibora Déryho velmi produktivní. Odezvu na nastolené otázky nacházíme coby čtenáři na pozadí analyzovaných textů.

Tento přístup umožňuje autorovi a priori nebudovat jakýsi umělý konstrukt, který by byl předem daný už samotnou příslušností autora k tomu, co nazýváme socialistickým realismem. Naopak se ve zvolené metodice daří otevírat sledované romány v jiných interpretačních rámcích, které napomáhají dostatečně vysvětlit nadčasovost textů Tibora Déryho.

2. Klady práce

- Nadstandardně rozsáhlý text diplomové práce se opírá o promyšlenou kompozici.
- Mohutný teoretický a metodologický vstup do problematiky konkrétních analýz poskytuje dostatečné odborné zázemí, které čtenáře vede do hlubších vrstev analyzovaných textů. Interpretačně se jedná o nasycený text s adekvátním teoretickým a metodologickým pozadím.
- V souvislosti s teoretickou částí a její aplikací na románové texty je třeba zmínit živost Guziarova textu, respektive vysoký stupeň toho, co můžeme nazvat jako čtivost.

- Jen pro doplnění zmiňuji kultivovaný jazyk, který odkazuje nejen na čtenářskou erudici Matúše Guziara, ale také na jeho další publikační aktivity, které má student již za sebou.

3. Nedostatky práce

- V první řadě je nutné zmínit, že by práci prospěla ještě jedna důkladná korektura textu. Nedostatky jsou spíše formálního charakteru, v konečném důsledku sice nesnižují kvalitu práce, ale ruší soustředěné čtení.
- Osobně bych se snažila eliminovat biografická data v daném typu práce (např. s. 39-40). Na druhé straně je jim třeba přiznat již výše zmiňovanou čtivost a funkčnost dalšího zapojení do textu diplomové práce.
- Úvodní rozsáhlá část, která zahrnuje teoretický a metodologický vstup do diplomové práce, se místy jeví jako pouhý "přehled" rozmanitých přístupů k literárnímu textu. (Viz otázka k rozpravě.)

4. Otázky doporučené k rozpravě při obhajobě

Sama si kladu otázku, jestli je třeba, aby teorie zabírala jednu třetinu práce. V jakési druhé rovině jsem intenzivně vnímala, že jde především o část textu, ve které se sám autor snaží porozumět studované teorii či uspořádat si ji do konkrétních systémů, se kterými by se mu později lépe pracovalo. Jako budoucí doktorand si bude autor jistě mnohokrát klást otázku, jak nejlépe pracovat s teoretickým aparátem. Zda vytvářet přehledové úvody, či implementovat jen ty části, které prošly přísnou selekcí a nezbytně se vztahují ke konkrétním obrazům interpretovaných textů. Otázka směřuje ke strategii vzniku teoretické části a samotné selekci zachyceného materiálu.

5. Případné další vyjádření

Diplomová práce Matúše Guziara nadstandardně splňuje požadavky, které jsou kladeny na podobu diplomových prací.

6. Celkové hodnocení a klasifikace

- a) Práce splňuje požadavky standardně kladené na diplomovou práci.
- b) Doporučuji práci k obhajobě.
- c) Navrhuji klasifikaci: výborně

Datum: 30. 8. 2021

Podpis: